

Kartläggning av arbetsmaskiner och transporter inom anläggningsentreprenader i Helsingborg stad 2021

Sammanfattning

Helsingborgs stad har som ambition att ställa krav på att våra entreprenörer har fossilbränslefria drivmedel i sina arbetsmaskiner till 2024. När det gäller entreprenörers fordon skulle de ha varit fossilbränslefria redan 2020. För att skynda på omställningen behöver vi hitta rätt nivå för vilka krav vi kan ställa på våra entreprenörer. Vi behöver prioritera de krav som är enkla och möjliga att ställa och som gör stor skillnad för klimatpåverkan. Genom intervjuer med projektledare på stadsbyggnadsförvaltningens projektenhet och anlitade entreprenörer har vi kartlagt användningen av arbetsmaskiner och tunga transporter för tre olika typprojekt. Intervjuer har även genomförts med entreprenadmaskinsföretag och åkerier. Kartläggningen svarar på hur arbetsmaskiner och transporter används idag hos våra entreprenörer, vilken typ av drivmedel som används och hur möjligheten att ställa krav på fossilfria drivmedel ser ut.

Om projektenheten

Projektenheten ansvarar för genomförandeprocessen av beslutade investeringsprojekt och agerar beställare och projektledare vid utbyggnad av stadens offentliga rum såsom gator, torg, parker och exploateringsområden. De leder även en del VA-projekt. NSVA gör beställningar till projektenheten för lite större VA-arbeten där kanske även gatan ska läggas om.

Projekt varierar i storlek. Det kan handla om en liten cykelväg, centrala gator såsom Drottninggatan eller ett stort exploateringsområde, och följaktligen varierar också kostnaden för projektet. På projektenheten jobbar 14 projektledare. De kan ha mindre och större projekt igång samtidigt. De mindre projekten, upp till 3 miljoner, avropas på stadens ramavtal för markentreprenörer. Större projekt upphandlas separat av varje projektledare.

Stadens har för tillfället ramavtal med fem markentreprenörer: Skanska, Akea, LP3 Entreprenad, Peab Anläggning och NCC. Alla utom LP3 Entreprenad finns etablerade i Helsingborg.

Projektenheten jobbar redan idag målmedvetet för att få ner utsläpp från entreprenörer i samband med bygg- och anläggningsprojekt. Till exempel är drivmedelsanvändning med som en punkt vid varje byggmöte med projektenheten.

VA-arbeten Grönkulla Östra

Kort om projektet

Inom projektet ska VA dras till ett nytt bostadsområde på Drottninghög. Gator ska byggas om och en dagvattendamm ska anläggas. Projektet utgår ifrån en ny detaljplan som upprättats för ett befintligt område. Projektet omfattar schaktning, grävning och att lägga ner rörledningar.

Entreprenör: större entreprenör

Arbetsmaskiner i projektet

Typ av maskiner och användning

- Typiskt är 1-2 maskiner igång samtidigt.
- I projektet används två stycken medelstora hjulgrävare (EW180 och EW140) på 18 och 14 ton. Hjulgrävarna har hög nyttjandegrad. De jobbar effektiv tid ca 7 timmar om dagen. När det är mycket schaktarbeten kan de köra kontinuerligt i 8 timmar.
- Generatorer och en kapmaskin används för att såga plattor.

- Maskiner hyrs in från ett entreprenadmaskinsföretag, med förare. Entreprenadmaskinföretaget hyr i sin tur maskiner och förare från andra, mindre företag.

Drivmedel

- Grävmaskinerna är de som drar mest bränsle i projektet, ca 10 liter i timmen. De drar mer bränsle än transportererna.
- I projektet går alla maskiner på HVO100. Det beror på att Entreprenören jobbar i ett annat projekt in området, där det ställts krav på HVO100 . Då valde Entreprenören att köra med HVO100 också inom stadens projekt. Merkostnaden för att köra på HVO100 är i storleksordningen 15-30 kronor/timme.
- Varje maskin har sin tank. En tankbil levererar bränsle från ett drivmedelsbolag.
- Till de handdrivna maskinerna, generatorer och kapmaskin, används aspen alkylatbensin.

Uppföljning

- Projektenheten får in fordons- och maskinförteckning med uppgifter om drivmedel och utsläppsklass. Entreprenören för dagbok över hur många personer som har jobbat i projektet, vilka timmar de har arbetat och vilka maskiner som har använts.
- Klimatkalkyler är ett annat sätt att följa upp. Entreprenören gör klimatkalkyl till den som efterfrågar. Det görs inte i det här projektet.
- Entreprenadmaskinsföretaget följer själva upp drifttider och bränsleförbrukning för varje maskin.
- Det hade varit möjligt att redovisa drivmedelsanvändning med fakturor med leveransdatum. Entreprenadmaskinsföretaget menar att de skulle kunna visa upp kvitto på vad de har tankat. Det går att redovisa specifik information för varje lastbil, exakt vad de har tankat/kört.
- Entreprenadmaskinsföretaget påpekar att uppföljning också kan göras med stickprovskontroller.

Möjlighet att ställa om till fossilfritt eller emissionsfritt

- Entreprenören är intresserad av eldrivna maskiner. De har ett samarbete med Volvo om stora maskiner på grustag som körs på el. Entreprenören testar också eldrivna stampar.
- För att el ska kunna vara ett alternativ gäller det att elmaskiner finns tillgängliga lokalt i Helsingborg, så att de inte först ska transporteras från Stockholm.
- Laddmöjligheter kan också vara ett hinder för eldrivna maskiner. Inom detta projekt kan el dras från byggbodar som används i projektet. Men ibland behöver el dras från belysningsstolpar och då är det inte säkert att det finns tillräckligt med el för att ladda en grävmaskin. Projekt är ibland lokaliserade ute på en åker där det ännu inte finns någon ström. Antalet maskiner har betydelse för om det är möjligt att förse dem med el. I det här projektet med två maskiner hade det varit möjligt.
- Entreprenören tar extra betalt för att köra på HVO100 men väljer ibland att köra på HVO100 utan en extra kostnad i marknadsföringssyfte. I det här projektet har det inte varit några bekymmer med garantier eller tillgång på HVO100. Det har dock hänt inom andra projekt som Entreprenören driver, att det varit problem med tillgång på HVO100.
- Entreprenadmaskinsföretaget är positivt till att köra på HVO100. De får mer effekt, lägre bränsleförbrukning och mindre problem med motorerna. De har godkännande för alla sina maskiner att köra med HVO100.
- Entreprenadmaskinsföretaget kör med ACP Diesel när de inte kör med HVO100. Då är just nu skillnaden i pris mot HVO100 inte så stor. De har tagit beslut om att inte köra med blankdiesel.

- Entreprenadmaskinsföretaget menar att det inte finns en lösning för maskiner i storlek som krävts i det här projektet, just nu. De finns i Norge men de är inte CE-märkta så dessa kan de inte ta in. Men det ligger inte långt borta menar de.
- Entreprenadmaskinsföretaget har drivit ett projekt med elektriska dumprar. Det krävdes en väldigt insats för att få dit strömkapaciteten.
- Entreprenadmaskinsföretaget har beställt hybridmaskiner men ser inte att det är en lösning som gör någon större skillnad i omställningen till fossilfritt. För en grävmaskin kan det bli en bränslebesparing på drygt 10 % och för en bandschakt 16-17%.
- Entreprenadmaskinsföretaget har fått signaler från marknaden om att bränslecell eller vätgas kan vara lösningen för arbetsmaskiner.

Transporter i projektet

Användning

- Inom projektet används lastbilar för att köra schaktmassor, väglager och grusmaterial till ledningar.
- Oftast hyrs åkeriföretag in för att köra grus, ballast och schaktmassor. Även i Grönkulla Östra utförs dessa, mer lokala transporter av ett åkeriföretag.
- VA-material kommer oftast i små leveranser med utländska lastbilar. Entreprenören använder en rörleverantör som i sin tur har många grossister, i andra delar av Sverige och utomlands.
- Andra leveranser till arbetsplatsen är asfalt.

Drivmedel

- I Grönkulla Östra kör åkeriföretaget med HVO100.
- Underentreprenörer använder inte alltid HVO100. Till stora projekt är det mycket massor som ska köras och många olika transporter som går. Men det har blivit vanligare att åkerier ställer om för att svara mot krav.
- Det har inte ställts krav på leveranser av VA-material att dessa ska vara fossilfria.
- Asfaltbilarna i projektet kör på HVO100.

Uppföljning

- Det är svårt att få in underlag för att kontrollera vilka åkerier som kör med vad. Ofta jobbar åkeriet på många projekt samtidigt. De kör två lass för ett jobb och sedan ett lass på ett annat bygge. De kör för flera olika byggen på en dag. Åkeriföretaget kan i sin tur ta in underentreprenörer för att köra. Det blir svårt för huvudentreprenörer att ha koll på detta.

Möjlighet att ställa om till fossilfritt

- Entreprenören ställer inte krav på sina leverantörer om att köra fossilfritt. Men det skulle vara möjligt.
- Entreprenören tar extra betalt för att köra på HVO100 men väljer ibland att köra på HVO100 i marknadsföringssyfte.
- Materielleveranserna är svårast att styra. De kan komma från andra länder. Det är Entreprenören som i så fall ställer de kraven. Entreprenören kan ha avtal som löper där krav om drivmedel redan är spikade och kanske inte är möjliga att skärpa på kort tid.
- Det är olika lätt att ställa krav på olika typer av massor. Grus kommer ofta från närmaste grustaget, medan sten är svårt att få tag på och kan komma långt ifrån. Betongbilar har inte kommit så långt på miljöfronten. Idag finns det inte fossilfria alternativ för fordon som kör betong.

- Det har inte varit bekymmer med garantier eller tillgång på HVO100 i detta projekt. Men det har varit bekymmer med tillgång inom andra projekt som Entreprenören har drivit.
- Vissa kunder efterfrågar fossilfritt enligt Åkeriföretaget. Och efterfrågan ökar. Men Åkeriföretaget har egna mål och kör, även om det inte efterfrågas på 60-70% med HVO100. De är i startgroparna för en gaslastbil tillsammans med kund. Det blir en mer kostnad för kunden. Åkeriföretaget förbereder också för laddstolpar till ellastbilar.

Övrigt

- Om fler och fler kommuner ställer krav kommer branschen att behöva ändra sig.

Intervjuer

Informationen bygger på intervjuer genomförda i maj och september 2021 med

- Projektledare på projektenheten, stadsbyggnadsförvaltningen, Helsingborg stad
- Entreprenörens produktionschef och projektingenjör
- Entreprenadmaskinsföretagets produktionschef
- Åkeriföretagets kvalitet- och miljöansvariga

Exploatering Rydebäck

Kort om projektet

Projektet omfattar VA, el, fiber, fjärrvärme, gator och belysning inom ett relativt stort exploateringsområde i Rydebäck på 12 hektar. Även visst arbete med grönområden och dammar.

Entreprenör: medelstor entreprenör

Kontraktssumma: 30-40 miljoner.

Byggstart: augusti 2020

Byggtid: drygt 1 år

Krav på fossilfritt: 40 % av energianvändningen för fordon och arbetsmaskiner inom projektet ska komma från fossilfria drivmedel, från start. Schakttransporter utanför området och externa leveranser av material är undantagna kravet.

Mer om projektet

- Inom projektet återanvänds massor. Alla massor som grävs upp inom området ska i första hand användas inom området och för att bygga upp tomter. Matjord läggs på tomter. Överskott av jord går till andra projekt som Helsingborgs stad driver. Det har inte funnits något behov av sanering av mark inom projektet.
- Hela området behöver höjdsättas, för att skyfall ska kunna rinna på marken. Det finns behov av att ändra höjd på marken för att gator ska luta ner till dammen. I och med det skapas massöverskott eller massunderskott och ett behov av att transportera massor uppstår. Inom projektet försöker de att hitta lösningar för massor inom området för att slippa onödiga transporter av massor. Men området är inte fullständigt i balans. En del matjord körs bort från området, bland annat till ett rekreationsområde som byggs i Lundsgård. När massor körs till NSR tillkommer tipp-avgifter.
- Tidplan: Arbetet med infrastruktur ska vara avklarat i slutet av augusti 2021 och därefter tar arbetet med lekplatser och planteringar vid.

Arbetsmaskiner i projektet

Användning

- 7-9 normalstora arbetsmaskinerna på 16-30 ton är igång samtidigt. Grävmaskin med skopa som kan gräva djupt är det som används mest. Hjulgrävare används också. Andra

maskiner som används är bandschaktare som schaktar undan matjord från lermoränen till lämpliga högar som ska transporteras bort, väghyvel, dumper och vält. Det används också mindre maskiner såsom vibratorplatta, stampar, motorkapar och elverk.

- Entreprenören äger inga av maskinerna. De anlitar underentreprenörer som äger de maskiner som används. Det är också underentreprenörer som kör maskinerna. Det vanliga är att entreprenörer inte äger sina egna maskiner.

Drivmedel

- För att göra det enkelt att uppfylla kravet om att 40% av drivmedlet för fordon och arbetsmaskiner ska vara fossilfritt har Entreprenören valt att köra alla, mer stationära maskiner på HVO100 från start. Behöver de någon gång, med kort varsel, sätta in en maskin som inte kör med fossilfritt drivmedel blir det inget problem.
- Entreprenören använder HVO100 i detta projekt för att det är ett krav. De har det inte som standard.
- Varje maskin har oftast en egen tank med sig. Ett drivmedelsbolag levererar drivmedel.

Uppföljning

- Drivmedelsfrågan finns med som en stående punkt på byggmöten och är en del i standarddagordningen.
- Entreprenören har förteckning över arbetsmaskiner.
- I det här projektet har man inte begärt in uppgifter om mängd använt drivmedel men det går att skaka fram. Det bör gå att följa upp hur mycket bränsle som har levererats till arbetsplatsen av drivmedelsbolaget.
- Entreprenören följer upp hur mycket maskinerna drar i vissa projekt, där man ställt krav.

Möjlighet att ställa om till fossilfritt

- Det är lättare att ställa krav på att arbetsmaskiner ska gå fossilfritt än på transporter. De används under längre tid.
- Det går inte att lösa att alla maskiner är fossilfria. Ibland behöver de ta in en ny maskin med kort varsel och då hinner de inte ordna med fossilfria drivmedel. Enklast är det för de maskiner som är på plats hela tiden.
- Det finns inga lösningar för eldrift idag.
- Det finns ingen el i området innan de börjar bygga. Det är en del i projektet att dra fram el. Elbodar ställs i hörn till angränsade områden där el finns tillgängligt. ÖKAB sköter inkopplingen av el. Det är hos dem man ansöker. Från ansökan får det gå maximalt 8 veckor tills det finns tillgänglig ström. Men det kan gå fortare. Det finns el så det räcker för byggström. Denna är ofta på 20-25 A. Laddning av en vanlig personbil är inte heller ett problem, men det är inte säkert att det skulle finnas tillräckligt med el för att ladda eldrivna maskiner.
- Det är svårt att hitta eldrivna alternativ för de medelstora maskiner som används i många projekt som det här. Kanske är det möjligt för mindre maskiner som 2-5 ton. Maskiner som kanske används i arbetena åt de ledningsdragande verken. Mindre pickuper är ofta eldrivna. Packningsrobotar kanske skulle kunna gå på el.
- Entreprenören har testat en hybrid bandschaktare (dieseldriven elmotor) när maskinuthyraren hade köpt in en ny sådan. Den fungerade bra.

Transporter i projektet

Användning

- Det är mycket externa transporter till och från området. Uppskattningsvis 0-5 bilar per dag.

- Det sker leveranser av grus, bärlager och förstärkningslager till vägar. Överblivna jordmassor körs bort från byggområdet till andra projekt inom Helsingborg. Transporterna sköts av åkerier som entreprenören beställer när det finns ett behov. De kör kanske under några dagar åt gången. Det är samma åkerier som kör material inom området och som sköter de lokala transporterna av material.
- De egna lastbilarna hos åkeriet som kör förstärkningslager, schaktmassor mm räcker inte till utan de hyr i sin tur in bilar för att kunna leverera.
- Transporter på arbetsplatsen görs med dumprar.
- Betong och asfalt levereras av tillverkarna. Här finns inte så många företag. Det är regionala eller till och med lokala leveranser.
- Material såsom rör, armar och bänkar kan komma långt ifrån, t ex från utlandet. Transporter av material såsom VA-rör och lekutrustning körs av ett större logistikföretag.

Drivmedel

- Entreprenören räknar inte in transporter alls för att uppfylla kravet på 40% fossilfritt. De skulle kunna ställa krav på underentreprenörer om fossilfria transporter, när de tecknar nytt avtal, men funderar på hur det skulle vara möjligt. De har inte ställt det kravet förut.

Uppföljning

- Krav på fossilbränslefria leveranser skulle ha betytt ett stort merarbete för Entreprenören när de skulle ha begärt ut uppgifter från underentreprenörerna för uppföljning. De anlitar ofta en stor central som har många olika jobb igång samtidigt.
- De mindre aktörerna har svårt för och drar sig för det som kräver mycket administration.
- Drivmedelsanvändningen har följts upp för vissa kunder som har efterfrågat det.

Möjligt att ställa om till fossilfritt

- Det är svårt att ställa krav på tillverkaren av ex. VA-ledningar som i sin tur anlitar någon annan för att köra.
- När det gäller betong och asfalt är det oftast tillverkaren som levererar, så det vore lättare att ställa krav på dem. I Skåne finns tre stora betongleverantörer.
- Det är svårt att planera för fossilfria drivmedel när det gäller transporter. Det ställs inga krav på transporterna. Det hade varit görbart att få till en del fossilfria transporter, men det är lite komplicerat och det går inte att säga på rak arm hur det ska gå till. Det kan innebära förseningar i projektet om de inte bara kan ta den lastbil som finns tillgänglig. Det är alltid olika fordon som används. De behöver köra slut på det som finns i tanken. Det är enklare med fossilfria drivmedel för maskiner. En grävmaskin är densamma under hela projektet. Men efterhand som det blir standard med krav på fossilfrihet för transporter så blir det inga problem.
- Stora aktörer ser miljökrav som en konkurrensfördel för de har möjlighet att möta kraven, medan mindre aktörer inte alltid har det. Mindre aktörer kanske bara har en grävmaskin och inte pengar att ställa om.
- Att tanka HVO100 är inget problem, men administrationen runt omkring kan vara det.

Övrigt

- En målkonflikt inom miljöarbete är att när vi ställer miljökrav på vad som får finnas i marken så påverkar det transporter. När marker ska saneras och massor plockas bort kräver det många transporter.

Intervjuer

Informationen bygger på intervjuer genomförda i maj 2021 med:

- Projektledare på projektenheten, stadsbyggnadsförvaltningen, Helsingborg stad
- Entreprenörens platschef

Ombyggnad av Eneborgsplatsen

Kort om projektet

Ombyggnad av Eneborgsplatsen som bland annat kommer att ge fler och varierade sittmöjligheter, bättre belysning, en ny lekplats och mer grönska och blomster. Utvecklingen av parken bygger på de synpunkter man fått in från boende i närheten.

Entreprenör: medelstor entreprenör

Bygg- och projekteringskostnader: ca 4,5 miljoner

Avtalsstart: mitten på mars 2021

Byggstart: mitten på april 2021

Byggtid: huvudsakligen 3 månader. Planteringar av träd och växter väntar till hösten.

Slutbesiktning: oktober 2021

Krav på fossilfritt: inget

Arbetsmaskiner i projektet

Användning

- Inom projektet används
 - minigrävare, 4,5 ton, ca 5-6 h effektiv arbetstid på en dag
 - minihjullastare, ca 3-4 h per dag, drar ca 25 liter diesel per vecka
 - packningsmaskiner, 100 kg och 500 kg – ca 1-2 h per vecka
- Inga maskiner är Entreprenörens egna utan de hyrs in; utan förare. De körs av Entreprenören och underentreprenör.
- Entreprenören sammanställer inte hur mycket maskinerna går.

Drivmedel

- Det ställdes inga krav på fossilfrihet i projektet med tanken att det var ett litet projekt.
- Alla arbetsmaskiner går på diesel utom en packningsmaskin som går på bensin.
- Entreprenören tankar i dunkar som körs till arbetsplatsen.

Uppföljning

- Arbetsmaskinerna tankas från dunkar. För att följa upp drivmedel skulle det vara möjligt att utgå från fakturor för bränslet som tankats i dunkarna.
- Dagböcker är ett sätt att följa upp drivmedelsanvändning. Projektenheten begär generellt in dagböcker från entreprenörerna. Det varierar vad entreprenörerna redovisar i dessa.
- Uppföljning av HVO100 skulle kunna ske genom stickprov, så jobbar Malmö.
- Entreprenören upplever att projektledarna tycker att det är svårt att följa upp krav om fossilfritt.
- I Malmö finns det krav på Klimatkalkyler som sammanställer andel fossilfritt. Dessa ska fyllas i med antal timmar mm.

Möjlighet att ställa om till fossilfritt

- På byggarbetsplatsen finns hjulbod med vatten, avlopp och el. El till arbetsplatsen dras från en grillkiosk i närheten. Uttaget inom projektet är 16 A. Det är tveksamt om det hade funnits el för att ladda arbetsmaskiner. Men det kanske hade varit möjligt för mindre maskiner. Det hade antagligen varit möjligt att plocka ut 32 ampere. Frågan är också om maskinerna laddar tillräckligt snabbt.

- Det finns små eldrivna hjullastare som kanske hade fungerat för projektet. Eldriven grävare är mer tveksamt. Det krävs 4,5 tons grävare enligt Entreprenören. (Kommentar: Volvo har ca 4-5 ton hjullastare med drifttid upp till 8h, Wacker Neuson har 2,3 ton hjullastare. Volvo har ca 1,8-2,8 ton minigrävare med drifttid upp till 4 h, Wacker Neuson har 1-2 ton grävare)
- Det är mest stampar som är eldrivna. Inte så mycket vibratorplattor. (Kommentar: Wacker Neuson har vibratorplattor upp till 92 kg.)
- Entreprenören har testat eldriven motorkap för att kapa plattor. Den klarade 5 cm tjocka plattor. Plattorna på Eneborgsplatsen är 6 cm. Så beroende på vilka plattor staden väljer kan kapen vara eldriven eller inte.
- Entreprenadmaskinsföretaget har eldrivna hjullastare på 2-4 ton och 1 tons grävare. De uppskattar att det med eldrivna maskiner kanske hade blivit 70-100% dyrare. Det är få som vill betala så mycket. Om maskiner drivs med el behöver kunden inte betala för bränsle men istället måste man få dit elverk. Det går nog mer eller mindre jämt ut. Det hade krävts 16 A. Maskinerna håller inte en hel dag. Kanske fem timmar vid normal drift. Kortare vid -10 grader.
- Entreprenadmaskinsföretaget har trots allt lite kunder som frågar efter eldrivet. Det gäller mindre anläggningsmaskiner, paddor, stampar, kapar. Paddor finns med hela tiden i ett projekt. De går kanske 0,5-2 h per dag.
- En möjlighet skulle vara att testa eldrivna maskiner i några mindre projekt, som ofta använder maskiner i mindre storlek. Det finns en projektledare på projektenheten som framför allt leder små projekt.
- Det kan vara problem att få tag på garantier för att köra mindre maskiner på HVO100. När man frågat maskinuthyrare om HVO100 har man fått lite svävande svar.
- Inom projekt i Malmö kör Entreprenören på HVO100 för att det ställs krav på fossilfritt. Entreprenören har ingen egen policy om att köra fossilfritt. De gör det när det är ett krav från beställaren.
- Entreprenadmaskinsföretaget har inte haft krav på fossilfritt och har inte testat HVO100. Alla maskiner går på diesel utom mindre paddor och stampar som går på fyrtakts bensin, och kapar som går på tvåtakts bensin.

Transporter i projektet

Användning

- Inom projektet Eneborgsplatsen körs lastbilar med schaktmassor, sand, bärlager, grus och träd till och från arbetsplatsen. Det har hittills körts ett fåtal lastbilslass med schaktmassor och fällda träd. Det har levererats ett fåtal lass grus. Uppskattningsvis körs det max 40-60 timmar med lastbil inom projektet Eneborgsplatsen.
- Varor som har levererats är lekutrustning, bord, bänkar och belysningsstolpar. Dessa har kommit direkt till byggarbetsplatsen, utan omlastning.
- Entreprenören köper utrustningen inklusive transport, och vilket transportbolag leverantören anlitar för leverans varierar.

Drivmedel

- Transporterna drar mer drivmedel än de arbetsmaskiner som används i projektet.
- Transporterna till och från arbetsplatsen inom projektet har varit dieseldrivna.

Uppföljning

- Entreprenören bedömer att det skulle vara görbart att redovisa bränsleförbrukning men vet inte vad åkerierna skulle säga.

Möjlighet att ställa om till fossilfritt

- Lastbilar som kör sådant som schakt och grus skulle kunna köra fossilfritt med HVO100.
- Att tanka fossilbränslefritt kan innebära extra långa körningar för entreprenören. De kan behöva köra genom hela staden för att tanka. HVO100 finns bara på Gåsebäck.
(Kommentar: finns på fler ställen men kanske beroende på drivmedelsbolag)
- Utrustning kommer ofta från Östeuropa. Oftast körs den direkt till projektområdet, men ibland krävs omlastning. Ex. transporten av en studsmatta på en trailer som var för stor och inte kunde köra in i centrala staden, krävde omlastning på ett hyrcenter i utkanten av staden. Sista milen är lättare att ställa krav på. Transporten från entreprenören (sista biten) skulle gå att ställa krav på. De ramavtalade entreprenörerna har kontor och förråd i Helsingborg med ett undantag.
- Om entreprenören ska kunna ställa krav på transporter av utrustning måste de ha det med sig i anbudslandet redan eftersom det förmodligen skulle ge dyrare transporter. Detta har man inte gjort än så länge.

Övrigt

- Entreprenören jobbar med att optimera transporter så att det inte körs tomma lastbilar. Till exempel om en lastbil lämnar sand så får den ta träd på tillbakavägen. Men det är inte alltid det går att synka.
- Varor som till exempel lekplatsutrustning beställs ofta från flera olika leverantörer (efter principen att många ska få sälja) vilket gör att antalet leveranser ökar.
- I vissa projekt där el inte funnits tillgängligt har man valt gas till etableringen.
- Som projektledare vill man veta och behöver följa upp och få dokumenterat att rören lagts rätt, att lekplatsen står där den ska osv. Det blir lätt det som prioriteras på bekostnad av uppföljning av till exempel andel fossilfritt.

Intervjuer

Informationen bygger på intervjuer genomförda i maj 2021 med:

- Projektledare på projektenheten, Stadsbyggnadsförvaltningen, Helsingborg stad
- Entreprenörens arbetschef
- Entreprenörens arbetsledare
- Representant från Entreprenadmaskinsföretaget

Arbetet är en del av projektet "Fossilbränslefria kommuner i Skåne 2.0", delfinansierat av Europeiska regionala utvecklingsfonden.

EUROPEISKA UNIONEN
Europeiska regionala
utvecklingsfonden

HELSINGBORG